

AFLEVERINGEN 4 EN 19

Cadeautje

Uit: *Recht-in-de-Roos* – <http://www.vormen.org>

Leeftijd: 9-12 jaar

Duur: 30 min.

Doelen Via een geleide meditatie ervaren kinderen het unieke van de eigen gedachtewereld.
 Kinderen worden zich bewust van en oefenen in het respect voor de eigen privacy en voor die van anderen.

Kinderrechten Recht op privacy, recht op identiteit
<http://www.kinderrechten.be>

Kinderrechten-waarden Respect voor elke mens, respect voor verschillen

Kinderrechten-vaardigheden Opkomen voor eigen mening, goed luisteren naar anderen, zich inleven in iemand anders, praten over gebeurtenissen, opkomen voor de rechten van anderen

Materialen Generatie K aflevering 4 "ons gedacht" en "Kristel: recht op privacy"
<https://youtu.be/IgGers8dyGg>
<https://youtu.be/4w5SYvH7tRE>
 Generatie K aflevering 19 "Kristel: recht op privacy"
<https://youtu.be/xL9O2qZ6euA>
 Rustige achtergrondmuziek
 Teken- en schrijfgerief
 Een grote enveloppe voor elk kind

Vooraf

Verloop

Instructies

- Je kondigt aan dat je de kinderen mee zal nemen op een reis. Gek genoeg hoeven ze zich voor die reis niet te verplaatsen. Het kan best gewoon vanop de plaats waar ze nu zitten. Het wordt een reis door hun eigen fantasiewereld, in hun eigen hoofd, doorheen hun gedachten. Om mee te kunnen op reis, moeten ze zich alleen maar ontspannen, de ogen sluiten en zich laten meevoeren door wat de leerkracht vertelt. Ze moeten zich hierop concentreren en geduldig afwachten, beelden laten komen. Ze mogen zeker niet reageren of luidop zeggen wat ze zien of beleven. Het moeilijkste is misschien wel als ze niet gewoon zijn aan dit soort oefeningen dat ze heel de tijd moeten zwijgen.
- Als iedereen bereid is om mee te doen, zorg je eerst dat de kinderen zich in een gemakkelijke houding zetten - ze mogen zelfs hun hoofd neerleggen - en het volledig stil maken. Om de concentratie te vergemakkelijken of storende geluiden te neutraliseren, kan je op de achtergrond rustige instrumentale muziek laten spelen (type new-age, meditatieve muziek, natuurgeluiden, ...). Je spreekt rustig maar duidelijk en laat voldoende pauzes terwijl je de tekst 'Geleide meditatie: Het cadeautje' voorleest.
- Wanneer je klaar bent met het verhaal, geef je de kinderen even de tijd om weer 'in de klas' te komen. Geef aan dat wie graag wat wil vertellen over de belevenissen, dat straks uitgebreid zal kunnen doen, maar voorlopig nog even moet wachten.
- Ga verder met de uitleg: "Waar je geweest bent, hoe het er daar uitzag, wat je gevonden hebt... zal voor ieder van jullie verschillend zijn. Kan er iemand precies vertellen waar een medeleerling in gedachten geweest is, in welk landschap, wat die gevonden heeft?" ... "Het zijn ieders eigen persoonlijke gedachten, gevoelens, ervaringen... die deze unieke beelden creëren. Wat je zonet gezien en beleefd hebt, kan veel vertellen over wie jij bent, hoe jij je voelt... Dat is persoonlijk. Dat is privé. Niemand behalve jijzelf kan het weten. Het is belangrijk om te weten dat jij zelf kan beslissen of je hierover alles aan anderen vertelt, of je een stukje vertelt, of je alles helemaal voor je zelf houdt. Dat is je recht. Ieder kind heeft recht op privacy, om zelf te bepalen wat in je leven je met anderen deelt en wat niet."

- Je geeft volgende opdracht (een oefening in privacy). "Tekenen of beschrijven in een tekst iets van de reis die je zonet gemaakt hebt. Bijvoorbeeld het landschap, de blauwe kamer, het doosje, een plant of dier, jouw schat in je handpalm... Jij bepaalt zelf wat je tekent of schrijft. Jij bepaalt ook zelf of je dit met anderen wil delen of niet. Daarom krijgt ieder een grote enveloppe waarin je je werk kan bewaren. Dit is jouw privé-enveloppe."
- Je laat de kinderen aan het werk gaan. Ondertussen observeer je goed hun gedrag met het oog op de nabespreking. Wie schermt zijn/haar werk af voor nieuwsgierige blikken? Wie kan het niet laten om te gaan kijken bij een ander? Wie toont spontaan zijn/haar werk aan anderen? Hoe gaan de kinderen met elkaars privacy om in dit concreet geval?

Nabespreking

- In een kringmoment krijgt ieder de kans om iets te tonen, vertellen, voorlezen... over zijn reis. Je grijpt dit aan als een kans om het recht op privacy verder te duiden. Hoe reageren de kinderen op elkaars werk? Op het wel of niet tonen van werk? Op het verborgen houden voor anderen van de eigen schat? Komt er groepsdruk om toch meer te vertellen dan wat ze eigenlijk willen?
- Volgende vragen kan je gebruiken om verder te bespreken:
  - Hoe voelden jullie zich tijdens het uitwerken van tekening of tekst?
  - Waren er schendingen van de privacy?
  - Wat vond je van die enveloppe?
  - Was je nieuwsgierigheid extra geprikkeld?
  - Was het moeilijk om niet te gaan kijken bij een ander?Zijn er nog voorbeelden van situaties in de school waarin ze je het recht op privacy beter gerespecteerd zouden willen zien?

Uitbreiding

- Vraag 1: "Kan je voorbeelden geven uit je dagelijks leven waarin je recht op een privéleven gerespecteerd moet worden?"
- Anderzijds heeft iedereen de plicht om respect te tonen voor het privéleven van anderen, voor de keuzes die zij maken om dingen al dan niet met je te delen.
- Vraag 2: "Kan je ook hiervan voorbeelden geven uit je eigen leven?"

Tips voor de begeleider

Deze bedenkingen kan je gebruiken om het recht op een privéleven te nuanceren: "Iedereen moet respect tonen voor de privacy van kinderen. Toch kunnen volwassenen met een verantwoordelijkheid ten opzichte van het kind (ouders, leerkrachten, politie, jeugdleider...) kinderen controleren, indien ze zich zorgen maken over het algemeen welzijn, de gezondheid of de veiligheid van het kind. Je ouders kunnen je mail/chat controleren, bijvoorbeeld als ze vermoeden dat een onbekende volwassene je probeert te benaderen."

Eindtermen

Mens en maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7

Maatschappij: 2.7, 2.13

Tijd: 3.1

Ruimte: 4.8, 4.14, 4.15

SoVa

Domein relatiewijzen: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8

Domein samenwerking: 2

Domein samenwerking: 3